

YTTRANDE

2017-11-23

Kulturdepartementet
Enheten för diskrimineringsfrågor
103 33 Stockholm
ku.remissvar@regeringskansliet.se**Yttrande över Konsultation som rör det samiska folket,
Ku2017/01905/DISK (2017:43)**

Åre kommun är positiv till att det har framarbetats ett förslag gällande en mer omfattande konsultationsskyldighet gällande urfolket samerna, men bristerna och svagheter är för många i förslaget för förordningen.

Vi anser att förslaget måste omarbetas och synpunkter inhämtas från sakkunniga. Svenska Samernas Riksförbund (SSR) och samtliga samebyar skall vara delaktiga eftersom åtskilliga ärenden kommer att beröra renskötseln och därmed samebyarnas verksamhet.

Vi ställer oss frågande till vem som avgör om ärendet får särskild betydelse för samerna samt om ärendet får särskild betydelse för en samisk organisation eller en sameby. Ärenden kan vara mer eller mindre betydelsefulla för samerna och detta kan misstolkas av konsulterande myndighet.

Terminologin vad gäller orden konsultation, samråd, förhandling, överläggning och rådföring måste tydliggöras och en enhetlig terminologi bör användas.

Syftet är att främja och stärka det samiska folkets inflytande över deras egna angelägenheter i beslutsprocesser. Förslaget innebär en skyldighet för regeringen, statliga förvaltningsmyndigheter, kommuner och landsting att konsultera Sametinget i ärenden som kan få särskild betydelse för samerna.

Konsultationen ska göras före beslut i ärendet, den ska ske i god anda och enighet ska eftersträvas, vad som framkommer vid konsultationen ska dokumenteras. Om ärendet kan få särskild betydelse för en samisk organisation eller en sameby ska även dessa konsulteras om det finns skäl för det.

Samerna är Sveriges urfolk. Urfolksrättigheter har ett förstärkt skydd jämfört med övriga minoritetsrättigheter. Folkrättsligt går regelverket för urfolk längre än för övriga minoritetsgrupper i ett land. Vi anser att samerna skall nämnas som urfolket samer i lagstiftningarna och även hädanefter. Regeringen bör även se över ett starkare skydd för urfolket samerna.

I grundlagen har samerna status som folk och Sverige har därmed erkänt samer både som ett folk och ett urfolk. Urfolksdeklarationen antogs av FN:s generalförsamling och föreskriver bland annat i artikel 3 att urfolk har rätt till självbestämmande och därför fritt får bestämma sin politiska ställning och fullfölja sin egen utveckling på de ekonomiska, sociala och kulturella områdena. Artikel 4 föreskriver att urfolk har rätt till självstyre i interna och lokala frågor (sid. 11-12, 16).

Det finns flera internationella dokument, såväl bindande avtal/konventioner som icke-bindande deklamationer som innehåller skrivningar med bäring på samråd med urfolk. Europarådet har ett flertal gånger pekat på brister gällande efterlevnaden av ramkonventionen. I Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter i artikel 15, framgår att konventionsstaterna ska skapa nödvändiga förutsättningar för att personer som tillhör nationella minoriteter effektivt ska kunna delta i det kulturella, social och ekonomiska livet samt i offentliga angelägenheter, särskilt sådana som berör dem. Om man utgår ifrån Urfolksdeklarationen, gällande självbestämmande, så är lagstiftningen gällande konsultation väldigt svagt skriven, till urfolket samernas nackdel.

Det är positivt att urfolket samernas intressen blir bättre belysta, samt att den konsulterande myndigheten får en uppfattning om samernas inställning och synpunkter i det aktuella ärendet. Att urfolket samernas utlåtande endast skall tillmätas stor betydelse är vi starkt kritiska till. Det överensstämmer inte om man utgår från urfolksdeklarationen angående självbestämmande.

Konsekvenserna av ett genomförande är minimalt utredda i konsultationsförslaget.

**SAMISKA FÖRVALTNINGSRÅDET/
SAEMIEN REEREMERAERI ÅAREN TJIELTESNE**

ÅRE KOMMUN

Katrin Wissing
Ordförande Saemien reeremeraerie

Peter Bergman
Kommunstyrelsens ordförande